

KALAALLISUT WORKING TRANSLATION

Den Nye Fælle

*Kalaallit Nunaanni Danmarkimiillu naalagaaffeqatigiinnermi folkekirkki
avatangiisinik allanngortitsinnermi, nunap uumassusillip paarinerani, commons-
inik, aliasunnermik aammalu eqqissisimasumik ataatsimoorussilluni pilersitsinnermi
qanoq inissisimasinnaanera pillugu green paper*

STATUS

Working translation

DATO

March 2026

SPROG

Kalaallisut

FORFATTER

Lars A. Engberg

LICENS

CC BY 4.0

VIGTIGT FORBEHOLD

Denne kalaallisut-version er en foreløbig arbejdsoversættelse. Den er udarbejdet som støtte for videre redaktionel bearbejdelse og må ikke læses som endelig, autoriseret eller sprogligt færdig version. Før offentlig udgivelse bør teksten gennemgås og bearbejdes af kalaallisut-sprogkyndig

redaktør med blik for sproglig præcision, kulturel resonans og lokal læsbarhed.

EDITORIAL NOTE

Green Papers-seria tassaavoq saqqummersitsisarneq eqqissisimasooq: eqqarsaatit ingerlaartut, field notes-it, aamma misissuinerit arriitsut, naammassillugu matuneqarsimasut pinnagit. Serien tassaavoq shared stewardship-imut, living protocols-inut aammalu gentle civic imagination-imut inissaqartitsisoq. Allagaq una taamatut ilusiligaavoq: akissutissatut naammassisatut pinnani, kisianni ammasumik, eqqortumik aammalu atuuffeqartumik qaaqqussutitut.

AUTHOR'S NOTE — AI CO-CREATION

Allagaq una Lars A. Engbergip aamma AI-sprogssystemit akornanni oqaloqatigiinneq aqqutigalugu allataavoq. Allakkami paasissutissat, pingaarutillit, ilanngunneqanngitsut aammalu qanoq paasineqarnissaat pillugit akisussaaffik inaarutaasoq allattumut nammineq atavoq.

ABSTRACT

Green paper una siunnersuutigaa Danmarkimi folkekirki ukiuni aggersuni erseqqinnerusumik inissisimasinnaasoq avatangiisinik allanngortitsinermi, nunap uumassusillip paarinerani, commons-inik suliaqarnermi, najukkani eqqissinermik tunngavissanik pilersitsinermi aammalu aliasunneq pillugu ataatsimoortumik inissaqartitsinermi.

Allagaq tikkuarpaa folkekirkki Danmarkimi sulii inuiaqatigiinni annertuumik najuuttoq. Tamanna illunut ileqqunullu kisimi tunnganngilaq, aammali inuit, sumiiffiit, nunat, sulisut, kajumissutsimik sulisartut aammalu najukkani attaveqaasersuutit pillugit tunngalluni. Peqatigisaanillu erserpoq folkekirkki amerlanertigut ullumikkut kiffartuussivittut imaluunniit kulturikkut kingornussivittut annikinnerusumut paasineqartartoq. Allagaq una siunnersuutigaa periarfissat annertunerusut aamma atuutilersinneqarsinnaasut.

Den Nye Fælled matumani taaneqarpoq pilotitut aammalu pilotfeltitut: suleqatigiiffik ammasoq, upperisarsiornermik ataasiinnarmik piginnittuunngitsoq, aammalu citizen science tunngavigalugu ingerlanneqarsinnaasoq. Tassani folkekirkki aamma civil society peqatigiillutik misissorsinnaavaat qanoq ilillutik nuna, assigiinngisitaarneq, inuussutissanik pilersuineq, najukkani ataatsimoorneq, qimaasut pillugit apeqquutit, ataatsimoorluni aliasunneq aammalu commons-governance ataqatigiissinneqarsinnaanersut inuunermut iluaqutaasumik.

Allagaq aamma Penguin Dashboard-imik eqqarsaatinut aammalu Greenland-korrekshon-imut attuumassuteqarpoq, kiisalu Water Into Dry Riverbeds-imi regenerative felt-it pillugit eqqarsarnermut. Ataatsimut isigalugu tamanna tikkuarpaa avatangiisinik allanngortitsineq teknikkiinnaanngitsoq imaluunniit isummanik oqallinneruinnaanngitsoq, aammali governance-mut, habitat pillugu ilisimasaqarnermut aammalu najukkani eqqissinermut tunngasoq.

Oqaluttuarisaanermi piffissarpassuaqarpoq suliffeqarfik iluserminik illersuinissaanut pinnani suliaminik pingaarnarpaamik nassaartoqqinnissaanut aggersarneqartarluni.

Danmarkimi folkekirkki, allagaq una naapertorlugu, taamatut piffissalimmiippoq.

Folkekirkki Danmarkimi suli tunngavigineqarpoq. Illut, ileqqut kiisalu periaatsit kisiisa pinnagit, aammali inuit, sumiiffiit, nunat, siunnersuisut, sulisut, kajumissutsimik sulisut, periutsit aammalu ingerlaavartut ataatsimoortutut atasut. Peqatigisaanillu ersarippoq folkekirkki inuit amerlasuut eqqarsaatigalugit mikinerusutut paasineqalersimasoq. Amerlasuunit ullumikkut kuisinnermut, katinnermut, toqusup ilisinneqarneranut, nalliuttorsiornermut aammalu kulturikkut kingornussanut tunngatillugu isigineqarpoq. Tamakku pingaaruteqarput, kisianni ilagiit periarfissaat tamakkerlugit tamanna oqaluttuarinngilaq.

Qilap ataani suna arlaannik ingerlaarpoq. Avatangiisinik allanngortitsineq, ilagiit nunataat, assigiinngisitaarneq, natkirke, pilgrimmi aqqutit, najukkami ataatsimoornerit, ammasut kirkerum-it aammalu suleqatigiinnerup nutaat tamarmik tikkuarpaat allannguutip aallartinnera. Folkekirkens Grønne Omstilling nammineq allappoq ilagiit nunataat pingaarutilittut isigineqartoq, aamma Helsingør Stift avatangiisinik allanngortitsineq najukkamut attuumassutilimmik nutaanik eqqarsarnermik ataqatigiissillugu saqqummiussivoq.

Green paper una tassunga ammasumut allataavoq. Ilagiit avataanit qanoq nassuiassallugit pinnani, apeqqulli ataasiinnaq saqqummiullugu:

*Folkekirki Danmarkimilu naalagaaffeqatigiinnilu ataatsimut
nutaamik sumiiffimmik tigumminnittutut erseqqinnerusumik
inissisimasinnaava — sumiiffik avatangiisinik
allanngortitsineq, commons, eqqissisimasumik
suleqatigiinneq, aliasunneq, the sacred aammalu inuttut
naleqassuseq atuuffeqartumik naapiffiat?*

02

Apeqqutip iluaniittoq: inuiaqatigiinneq kissattorujussuaq

Piffissaq inuuffigisarpit assigiinngitsorpassuarnik ajornartorsiuteqarfiullunilu allanngorfiusoq ataatsikkut aqquasaagaavoq. Klima, assigiinngisitaarnerup appariartornera, nunap, imiup, inuit nuuttarnerisa, tarnikkut oqimaatsorsiortarnerup, suliffeqarfiit tutsuiginannginnerisa, nerisassat pillugit aaqquissuussinerit, nunarsuarmi politikkikkut eqqissiviilliortarnerit aammalu kulturikkut avissaartuunneq sakkortusiartuinnarput.

Siusinnerusukkut immikkuullarissillugit suliarineqarsinnaasut maanna ataatsimoorlutik kissattorujussuarmik feltimut katersuupput.

- Nunalerisut aammalu biologit amerlanertigut illersortumik imminnut naapeqatigiittarput.
- Innuttaasut aammalu systemit akornanni tutsuiginnginneq annertusiartorpoq.

- Atuarfiit atugarissaarneq, sukkassuseq aammalu oqimaaffiup annertusineranit tatineqartarput.
- Qimaasut pillugit apeqquutit aqutsinermut imaluunniit ideologiimut oqaatsinut sukkasuumik pituttorneqartarput.
- Ilagiit ileqquusut sinneruttutut nillertutut inississinnaapput, inuiaqatigiilli ilaatigut annerusumik uumassuseqartumik pisariaqartitsillutik.

Paasissutissiineq amigaataannngilaq. Ilusiliineq amigaataavoq.

Sumiiffiit amigaataapput, inuit imminnut naapissinnaasut, namminneq illersuutissallutik, kinaassusermik takutitsisariaqarnatik imaluunniit oqaluttuarineqartussaq pillugu sorsunnatik. Feltit amigaataapput, tassani nuna, isumassuineq, ingerlaarneq, najuussimaneq aammalu ataatsimoorluni malinnaaneq inissisimaffiusinnaallutik, sioqqullugu inissiffissarsiornermut.

Taamaattumik folkekirkki nutaamik pingaaruteqalersinnaavoq. Tamarmik nassuiarnissaannut suliffeqarfiumngilaq, kisianni sumiiffimmut appasissusilimmut, naleqquttumut aammalu najoruminartumut inuit naapeqatigiissinnaanerannut tikeraartarfittut.

03

Nikerarneq pingaarneq: oqallinneq annikinnerusoq,
inissaqartitsineq annertunerusoq

*Folkekirkip tulliani ineriartornera oqallinnerup
annikinnerulersinneranik aammalu inissaqartitsinerup*

annertunerulersinneranik ilisarnaateqarsinnaavoq.

Tamanna nalunaarummik, teologiimik imaluunniit liturgiimik itigartitsinerunngilaq. Oqimaaqatigiinnerup allanngorneraavoq. Inuiaqatigiinni inuit sumi tamani nassuiarneqartillugit, misissuiffigineqartillugit, inissinneqartillugit aammalu isumaqatigilersinniarneqartillugit, inissaqalersitsineq, inuunerullu nammineq saqqummernissaanut periarfissiineq annertuumik pisariaqartinneqarpoq.

Inissaqartitsineq passiiviuvoq pineqanngilaq. Tamanna perorsaanermik piumasqaataavoq.

- Inissamut akisussaaqataaneq, inuk arsaarfiginagu.
- Paasissutissat saqqummernissaannut illersuineq, pinngitsaaliinani.
- Ingerlaarnerup atatiinnarnissaa, imarisamik aqutsinngitsumik.
- Inuit tikilluaqqusaallutik najorneqarnissaat, ingerlaannaq iluarsineqarnissaat pinnagit.

Tassani ilagiit oqariartuuteqarnerulernatik, kisianni annerusumik qanoq issusiannut tunngatillugu nukittorsinnaapput: tikeraartitsinerullutik, tusarnaarnerullutik, kaajallannerullutik, toqqavissallitut, kiisalu inuit ataatsimoorlutik issiasinnaallutik, ingerlanissaminnik ingerlatsillutik, naatsiillutik, aliasullutik, tusarnaarlutik aammalu misissuisinnaallutik.

Natkirke, pilgrimmiarlutik pisuttarnerit aammalu ammasut kirkerum-it taamatut ingerlaqqiffiusinnaasutut tikkuarput, tassani najuussimaneq,

eqqissisimaneq aammalu ammasumik inissinneq rumip nammineq isumaanik tigummisuullutik.

04

Moral Biology: etik pisinnaasatut

Matumani oqaatsit pingaarutillit ilagaat Moral Biology.

Tassani ideologi nutaaq pineqanngilaq, kisianni paasinninneq ajornanngitsoq: etik isumaannaasanngitsoq, aammali uummassusillit qanoq amerlatigisunik oqimaassuseqarsinnaanersut pillugu.

- Inuit isummanik kisimi imaqanngillat. Nerviusutigut aaqqissuussaasuupput.
- Ataatsimoorit ataatsimut naleqartitanik kisimi imaqanngillat. Ingerlaarnernik, silaannaqarnermik aammalu pisinnaasatigut ilusilersugaapput.
- Suliffeqarfiit malittarisassanik kisimi imaqanngillat. Feltitut isumannaatsuutitsisinnaapput imaluunniit artukkiisinnaallutik.

Inuk ataasiinnaq, klassi, najukkani inuiaqatigiinneq, suliffik imaluunniit suliffeqarfik sivisuumik naleqqussarneqanngitsumik ingerlanneqarpat, oqaloqatigiinneq sakkortunerulertarpoq, eqqarsarnek killilersorneqarnerulertarpoq aammalu attaveqarnerit aseroriartorlutik. Taamaattumik avatangiisinik allanngortitsineq aammalu inuiaqatigiinni eqqissineq pilersinniarlugu sulineq isummat politikkilluunniit pillugit apeqqutinnaanngilaq, aammali periaatsit inuuneqarsinnaasut pillugit apeqqutaavoq.

Tamanna aalajangersimasunut tikkuussivoq:

- inuit peqqinnartunik sorlaqartariaqarput
- sumiiffiit nunamik uummassuseqartumik pisariaqartitsipput
- attaveqarnerit ingerlaarnermik aammalu anersaatini pisariaqartitsipput
- suliffeqarfiit ilusaannik inuuneq kiffartugartik
tunulliunneqanngikkaluarlugu pisariaqartitsipput

Matumani aamma timaqarnermut tunngatillugu ilisarititsineq pingaaruteqarpoq. Inuit timikkut malugisinnaasarpaat suna inuunermut iluaqutaasoq, suna iluaqutaanngitsoq. Kamaneq, sakkortuumik tatineqarneq, akerleriinneq ataavartoq aammalu peqquserlunneq isummatut kisiisa inissinngillat, aammali timaqarnikkut artornartutut inissillutik. Felti sakkortunerpaamik ingerlanneqarpat inuit immikkoortiterisinnaassusiat aammalu anersaartarnerat annikillisarneqartarput. Taamaattumik eqqissineq moralsk ideal-iinnanngilaq. Aamma naleqqussarnermut periusaavoq.

05

Healthy roots: inuiaqatigiinni eqqissineq toqqaveqarnermut tunngavoq

Allakkami matumani oqaatsit atorineqartut pingaarutillit ilagaat *healthy roots*.

Tamanna tikkuussivoq inuit sumiiffimmi angerlarsimaffeqartutut misigissagunik, sakkortunngorlutik, pakatsillutik imaluunniit siumukarsinnaajunnaarlutik inissinneqannginnissaat pillugu. Angerlarsimaffik piginninnermut kisimi tunnganngilaq. Aamma peqataaneq, nunamut

attuumassuteqarneq, peqataasinnaaneq, naleqassuseq, ingerlaarneq aammalu tunniussaqsinnaaneq pillugit tunngaviuvoq.

- Inuit sorlaqanngippata, arlaannik pisoqartarpoq.
- Najukkani inuiaqatigiinneq sorlaqanngippat, arlaannik pisoqartarpoq.
- Suliffeqarfiit sorlaqanngippata, arlaannik pisoqartarpoq.

Healthy roots nostalgiimut tunnganngilaq. Aamma nunagisamut romantiskiusumik eqqarsarnermut tunnganngilaq. Inuuneq sorlaqalersinnaaqqullugu, kisianni pituttorneqarani, pisariaqartinneqartunik pilersitsinermut tunngavoq.

- Tamanna meeqqat atuarfinni atuuppoq.
- Ilinniartitsisut oqimaatsorsiortut pillugit atuuppoq.
- Nunalerisut kinaassusermik sorsunnermut tatisimaneqartartut pillugit atuuppoq.
- Biologit tusarneqarnissaminnik ilungersortut pillugit atuuppoq.
- Qimaasut aammalu nuunneqarsimasut pillugit atuuppoq.
- Palasit aammalu ilagiit pillugit atuuppoq.
- Tamatsinnut atuuppoq.

Immaqalu tassaniippoq folkekirkip nutaamik ankerinstitution-itut inissisimanissaanut periarfissaq: qulaani inissisimallutik piumasaqarnatik, kisianni sorlaqarnerup atoqqilersinnissaannut ikiuullutik.

Ulloq unnuarlu inuuneq, unitsinneqarsinnaaneq aammalu Danmarkip habitat-imik misigisimaffia

Allakkami matumani aamma nalinginnaanerusumik qaffasinnerusumillu iluseqartoqarpoq, tassanilu pingaaruteqartoq takusariaqarpoq.

Danmarkimi inuit amerlasuut ulluinnarnik nuannarisaqarput. Ulluunerlu ajornannginnerpaasarnera pillugu pinnani, kisianni angerlarsimaffittut immikkut ittumik misigissuseqartitsisarmat: aasaanerani qaamasoq, imaq, naatsiivissaq, kaffi, anorip nipaa, timmissat nipaas, qanittumi ataatsimoorneq, aammalu nipitoorujussuit akornanni unikaallanneq. Danmarkimi pissusissamisoorpoq ulluinnarni qanittuni aammalu eqqissisimasuni inuuneqarnissaq kissaataalluni, inuiaqatigiilli ataatsikkut stress-imik, angusarissaarniarnermik aammalu kissattorujussuarmik ingerlanneqaraluartik.

Tamanna pingaaruteqarpoq, avatangiisinik allanngortitsineq amerlanertigut angivallaartunik imaluunniit teknikkikkut oqaatsinik taama annertutigisunik nassuiarneqartarmat, pinngortitamik sernissuinnermut kikkut iluaqutaassanersut puigorneqartarluni. Appariartornermut anguniakkat, systemdesign aammalu aqutsinnermut atortut pillugit kisimi pineqanngilaq. Aamma apeqqutaatinneqassaaq inuit namminneq inuunerminni anersaarsinnaanersut. Sumiiffiit nassaassaappat, tassani taakku tamarmik gult-iimi imaluunniit aappaluttumiissanngitsut. Ataatsimoorneq habitatitut najugaqarfigiuminartutut misigineqarsinnaava.

Tassani folkekirki aammalu inuit amerlasuut kissaataat imminnut qaninnerusumik naapiffigisinnaavaat. Tamarmik upperisarsiunngimmata pinnani. Kisianni inuit amerlasuut intuitiv-itut nalunngimmassuk

inuiaqatigiinni aamma sumiiffiit pisariaqartut, ulluinnarni inuunerup nerukillisarneqarfigisinnaasai aammalu unikaallannissap uteqqissinnaaffii.

07

Ilagiit nunataat: pigisamit aggersarneqarnermut

Allanngoriartornermi matumani pissutsit pingaarutillit ilaat tassaavoq ilagiit nunataat.

Folkekirki nunaateqaruni, aqutsinermut tunngatillugu isertitaq kisiat pigisaraa pinnani. Aamma ataatsimut nunap tungaanut pisoqarfiusinnaasumik pilersitsisinnaaneq pigaa. Nuna atortutut kisimi pineqanngilaq. Aamma naapiffittut, ilinniarfigisatut, peqqinnarfittut, assigiinngisitaarnerup ineriartortinneqarsinnaaffiatut, nerisassanik misileraanertut, nipaatsumik inissisimasutut, regenerative demonstration-itut aammalu ataatsimoorluni malinnaanertut atorneqarsinnaavoq.

Folkekirkip nammineq saqqummiussaani tikkuarneqarpoq ilagiit nunataat nutarterneqarsinnaasut aammalu avatangiisinik ataatsimoorluni suliaqarnermi peqataasinnaasut, ilanngullugit pinngortitaq, økologi aammalu orpippassualersuineq.

- Ilagiit nunataat illunut ilanngussaq passiiviuinnaanngilaq.
- Uumassusilimmik fællid-iusinnaavoq.
- Sumiiffik, inuit naasut pillugit ataatsimoorfigisinnaasaat.
- Sumiiffik, ataatsimoorneq nunamik attuiffiusoq.

- Sumiiffik, avatangiisinik allanngortitsineq timi atorlugu misigineqarsinnaasoq aammalu avitseqatigiissutigineqarsinnaasoq.

Arealit mikisut aallartinnermut naammapput. Angissusaa pingaarnerngilaq, kisianni feltip pitsaassusia pingaarnarpaavoq.

08

Den Nye Fælleð: ateq, pilotfelt, qaaqqusissut

Den Nye Fælleð matumuuna ateqartinneqarsinnaavoq pilotfeltitut.

- Ingerlatsinermut immikkoortutut pinnani.
- Ilagiit iluani nutaamik aaqqissuussaanertut pinnani.
- Ataavartumik brandingitut pinnani.

Kisianni pilotnamit. Qaaqqusissutitut. Ataatsimut nutaamik aallartiffiusinnaasumik tikkuussisutut.

Fælleð Danmarkimi oqaatsi qitiulluinnartoq. Commons-it, ataatsimut nuna, naatitsineq, aqqarneq, akkerliinneq, atuisarneq aammalu ataatsimoorneq pillugit oqaluttuarisaanermik tigumminippoq. Silaannaaranngilaq.

Eqqissinermik aammalu nalorninermik ataatsikkut imaqarsinnaavoq.

Taamaammat oqaatsi taanna pitsaasuvoq. Aalajangersimasumik isumaqatigiissuteqartitsinissaq pinnani, kisianni assigiinngitsumik soqutigisallit isumaqatigiinnginnermi illersorniarlutik eqqarsartariaqanngitsumik naapeqatigiissinnaanissaannik feltimik pilersitsinissaq pineqarpoq.

Den Nye Fælled-imi “nutaq” isumaqanngilaq pisoqqaq tamaat peerneqassasoq. Isumaqqarpooq ataatsimut ilusissaq nutaaq pisariaqartoq. Commons nutaaq. Naapiffik nutaaq. Feltip minguitsuunissaanut nutaamik piunasaqaateqarneq.

- Sumiiffik, tassani ilagiit tikeraartitsisinnaasut, piginnittutut pinnatik.
- Sumiiffik, tassani civil society peqataasinnaasoq, aqunneqarsimatinnagu.
- Sumiiffik, tassani nuna, ingerlaarneq, rituali, malinnaaneq aammalu eqqissisimasumik suleqatigiinneq sanileriissillugit inissinneqarsinnaasut.

09

Felti minguitsoq: sooq minguitsuunissaq ilusermut tunngasuusoq

Klima, qimaasut, nunalerineq, upperisaq aammalu inuiaqatigiinni oqallinneq pillugit feltimi taamaattumi soqqusaatsumik minguitsuunissaq immikkut iluanaarutaanani pisariaqartuuvoq.

Felti minguitsoq isumaqanngilaq isumaqqarani qiterpasissuusoq. Isumaqqarpooq felti, tassani naalakkersuineramik toqqortamik akulerunneqanngitsoq.

- partipolitikkikkut tiguaaneqanngilaq
- missionerinerup aqqutigalugu tigusineqanngilaq
- VIP-logik atunngilaq
- kanngunartorsiorlunilu ilinniartitsineq periaasiunngilaq
- inuit symbol-itut atorineqarlutik brand-ersorneqarneqanngilaq

- aningaasatigut oqartussaaneq toqqortaq
tutsuiginneqalersitsinngitsoqanngilaq
- peqataatitsineq peqquserpaluttoqanngilaq, tamanna sioqqullugu
aalajangeriigaalluni

Den Nye Fæled tatiginartunngussappat, felti minguitsoq
suliarineqartariaqarpoq. Perfektiunngitsoq, kisianni inuit malugisinnaasaattut
naammattumik minguitsoq, taakku arlaannik maskiinamut isersimanngitsutut
misigissallutik.

Taamaammat aamma ammasumik aammalu upperisarsiornermik
ataasiinnarmik aalajangersimanngitsumik suleqatigiiffeqarnissaq nukiuvoq.
Missionip nunaa pinnani, folkekirki ammasumik aammalu ataqqinnittumik
naapinneqarsinnaavoq.

10

Danmark, Kalaallit Nunaat aamma Færøerne: Den Nye Fæled naalagaaffeqatigiinnermi allanngorartumi

Folkekirki ukiuni aggersuni avatangiisinik allanngortitsinermut,
uummassusilimmik nunamut aammalu eqqissisimasumik suleqatigiinnermut
ersarinnerusumik tigummisuussaguni, tamanna aamma Danmarkip, Kalaallit
Nunaata aammalu Færøerit akornanni pissutsinut tunngatillugu
paasineqartariaqarpoq.

- kingumut eqqarsaatigalugu ilanngussatut pinnani
- oqaaseqarnermi naanerani ilanngullugit pinnani

— kingusinnerusukkut ilanngunneqarsinnaasutut pinnani

Kisianni periarfissap nammineq ilagimmagu.

Naalagaaffeqatigiinneq ataatsimoortumik assigiimmik initoqanngilaq. Ataatsimoortumik politikikkut oqaluttuarisaanikkullu inissaqartitsiffiuvoq, sumiiffiit assigiinngitsut, oqartussaaneq pillugu assigiinngitsutigut misilittakkat, sanngiiffiit assigiinngitsut aammalu namminersorneq, angerlarsimaneq aammalu siunissaq pillugit assigiinngitsumik eqqarsaatsersorfiusut. Tamanna Danmarkimut, Kalaallit Nunaannut aammalu Færøernut atuuppoq, aamma ilagiit aaqqissuussaeneri tamarmik assigiinngikkaluartut.

Tassani Penguin Dashboard pingaarutilittut takussutissiivoq. Report 04 Danmark pillugu pilot-imik “Danmark kisiat” pinnani, kisianni Kalaallit Nunaat aammalu Færøerit ilanngullugit naalagaaffeqatigiinnerup ataatsimoorussamik killiffiatigut paasineqartussatut saqqummiivoq. Kalaallit Nunaat ilanngussatut minnerusutut isigineqassanngilaq, kisianni sumiiffittut tassani makrologisk model-imik piumasaqaatit sakkortunerusut: najugaqarfiit siammasissut, pilersuinerup avataanit attuumassuteqarnera, ineqarneq aammalu infrastrukturikkut sanngiissuseq, issittumi logistikki, aalisarneq, nukissiorneq, aatsitassanik piiaaneq aammalu apeqqut, kikkut naleqartitamik tigusinersut aammalu qanoq annertutigisoq najukkami resiliencemut utertinneqarnersoq avammut aniasoornani. Færøerit aamma naalagaaffeqatigiinnerup immikkut ittumik ilagivaat, tassanilu ilagiit, kulturi aammalu nunap pissusai immikkut eqqarsaatigineqartariaqarput. Færøerit aamma naalagaaffeqatigiinnerup immikkut ittumik ilagivaat, tassanilu ilagiit, kulturi aammalu nunap pissusai immikkut eqqarsaatigineqartariaqarput.

Folkekirkip nammineq kanaliani aamma takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaat 2026 aallartinnerani bispemødemí pingaarnarpaatut oqaluuserineqarsimasoq, aammalu Kalaallit Nunaanni, Savalimmiuni Danmarkimilu biskoppit ataatsimoorlutik naalagaaffeqatigiinnerup assigiinngisitaartumik kattuffiata iluani oqaloqatigiinneq eqqissisimasoq pillugu oqarsimasut. Peqatigisaanillu eqqummaariffigineqassaaq Færøerit folkekirkkenimut Danmarkimiittumut toqqaannartumik atasutut allanneqassanngimmata, kisianni naalagaaffeqatigiinnerup annertunerusup iluani nammineq ilagiilersugaasutut paasineqartariaqarlutik. Peqatigisaanillu eqqummaariffigineqassaaq Færøerit folkekirkkenimut Danmarkimiittumut toqqaannartumik atasutut allanneqassanngimmata, kisianni naalagaaffeqatigiinnerup annertunerusup iluani nammineq ilagiilersugaasutut paasineqartariaqarlutik.

Taamaattumik folkekirkimi avatangiisinik allanngortitsineq Danmarkimi nunaateqarfinni najukkani suliniutinut kisiinnarnut tunngasinnaanngilaq. Aamma attaveqaateqarnerup aammalu oqaluttuarisaanerup killiffianik imaqartariaqarpoq. Ataatsimoortumik inissami assigiinngisitsinerit toqqortanngikkaluarlugit qanoq peqateqarnikkut inissisimanissaq pillugu apeqqut imarisariaqarpaa, aammalu Kalaallit Nunaata Færøerillu immikkut oqaluttuarisaanikkut, geografiskikkut aammalu ilagiilersornikkut atugaat assigiinngitsut ataqqissinnaassallugit.

Ataatsimut nuna, sumiiffiit assigiinngitsut

Den Nye Fælleð Danmarkimi oqaatsinut, nunamut aammalu suliffeqarfiit piviusumut attuumassuteqaraluarluni danskit kisimi pigisaattut

paasineqassanngilaq.

Planetami ataatsimut killiffimmut najukkami akissutitut
paasineqartariaqarpoq.

- Planetami ataatsimi inuuvugut.
- Inuiattut ataatsiuvugut.
- Nunarsuarmit allat isumaqatigiissuteqarfigisassagut arlaqanngillat.
- Uumassusillit aaqqissuussinerat aserorpat, allamik qimaaffissaqanngilagut.

Kulturit, upperisat, oqaatsit, oqaluttuarisaanermik misilittakkat aammalu
politikikkut aaqqissuussinerit assigiinngikkaluartut, tunngaviatigut ataatsimut
pilersinneqarsimavugut: uumassusillitut ataatsimoorluta uumassusilimmi
aaqqissuussinermiilaagut.

Tamanna isumaqanngilaq assigiinngissutit peerutissasut. Imaluunniit
akerleriissutit pingaaruteqassanngitsut. Oqaluttuarisaanerit, oqartussaaneq
aammalu naligiinnginnerit qaatinneqassasut aamma isumaqanngilaq.

Isumaqarpoq assigiinngissutit ataanni tunngavik ataatsimoortoqittoq,
isumaqatigiinniutigineqarsinnaanngitsoq: silaannaq, imeq, nuna, inuussutissat,
ingerlaarneq, sorlaqarneq, aliasunneq, isumassuineq, killissanik
aalajangersaanerit, peqataaneq aammalu sumiiffinnik inuuffigineqarsinnaasunik
pisariaqartitsineq.

Taamatut isigalugu Den Nye Fællede Danmarkimi pilot-iinnaanngilaq.
Commons-iuvoq najukkamiittoq, kisianni planetami tamarmi
maluginiarneqarsinnaasoq.

Planetami takorluukkamit najukkani action arena-nut

Den Nye Fæled eqqarsaatitut kusanartutut kisiat inissinneqassanngilaq.

Aamma governance-feltitut paasineqartariaqarpoq.

Planetami ataatsimut akisussaaffik pillugu oqalunneq kisimi naammanngilaq.

Aamma apeqqutisigineqartariaqarpoq inuit qanoq ilillutik nunamik,

habitatimik aammalu imminnut najukkani sivisuumik peqateqarlutik

ilinniartarnissaat. Ataatsimut pigisat nammineq ingerlaannaq

pilersinneqartanngillat. Periutsit, killiliinerit, ilisimasat, najukkami

misilittakkat aammalu malittarisassat ataatsimoorlutik ineriartortinneqartut

aqqutigalugit aatsaat attanneqartarput.

Tassani Elinor Ostromip commons pillugit suliaqarnera pingaaruteqarpoq.

Misissuinerani erserpoq inuit ataatsimut pigisat pitsaasumik aqussinnaagaat,

kisianni aatsaat piumasaqaatit aalajangersimasut naammassineqarpata:

imminnut ilisimasaqarneq, feltimik atuarsinnaaneq, malinnaasinnaaneq,

najukkami malittarisassanik nalimmassaasinnaaneq aammalu akerleriissutinik

piaartumik iluarsisaasinnaaneq.

Tamanna habitat-imut aamma atuuppoq. Inuit sivisuumik nunamik, imermik,

uumassusilinnik aammalu sumiiffiup nammineq pissusaanik peqateqaraangata,

ilisimasat allat pilersarput. Qulaaniit aqutsinermut ilisimasat kisiisa pinnagit,

peqataalluni paasinninneq.

Vincent Ostromip polycentric governance pillugu eqqarsarnera aamma

matumani atorneqarsinnaavoq. Tikkuarpaa aqqissuussinerit tamarmik

qitiusumik ataatsimit aqunneqartariaqanngitsut, kisianni assigiinngitsunik

najukkani inissisimasunik, nammineersinnaasunik aammalu
ataqatigiissinneqarsinnaasunik inissaqartitsisinnaasut. Den Nye Fæll
taamaattut ilaanni pisinnaavoq: najukkami action arena, tassani inuit
ataatsimoorlutik ilinniarsinnaapput qanoq ilillutik habitatimik
peqateqarnissaat.

*Den Nye Fæll naapeqatigiiffiinnaanngilaq. Aamma
ataatsimoorlutik ilinniarfigisassaqaarsinnaavoq.*

- nunamik atuisarneq nungusiinertaqanngitsumik ingerlanneqarnissaa
- assigiinngissutit akornanni ataatsimut tunngavigisaq annaanngikkaluarlugu
peqateqatigiinneq
- aammalu uumassusilik sullississutitut kisimik pinnagu peqatigalugu

Qimaasut, angerlarsimaffeqarnermik misigisaqarneq aammalu eqqissinnermut periutsit

Paasinninnerup matumani itisilernerqarfii pingaarutillit ilagaat qimaasut
aammalu nuunneqarsimasut naapinneri.

Amerlavallaatigut inuuneq ingerlaannartumik aqutsinnermut,
isumassarsiornermut, nakkutigininnermut aammalu politikikkut
assersuutitut annikillisarneqartarpoq. Kisianni tunngaviusumik inissisimaneq

taanna aamma sorlaqarneq, nervesystem, peqataaneq aammalu naleqassuseq pillugit apeqqutaavoq.

Tassani Den Nye Fællede aammalu ilagiit tikeraartitsinerat allatut periarfissiisinnapput.

- ikiorsiisarnermut ataqatigiissaarisutut pappiaqqatut pinnani
- isumaqatigiissutissatut piviusorsiuunngitsumik eqqarsaatitut pinnani
- kisianni ataatsimut nuna, nerisassanik pilersuineq, assigiinngisitaarnerup ineriartortinneqarnera, najukkami ataatsimoornerit aammalu regenerative peqataaneq pillugit suleqatigiinnertut

Inuit uumasumik suliaqarnermut ataatsimoorangata — nunamut, naatitsinermut, malinnaanermut, nerisassanut, ingerlaarnermut, ukiup ingerlaneranut — attaveqatigiinneq allaanerulersarpoq, aqutsinermut imaluunniit oqallinnermut kisiat tunngasuunani.

Taamatut aamma eqqissinermut suliniutitut paasineqarsinnaavoq.

Nunalerisut, biologit aammalu våbenhus

Matumani assiliaq pitsaaqisoq tassaavoq våbenhus.

Ilagiit ileqqorisaanni våbenhus tassaavoq sumiiffik, tassani siornatigut sakkut ilineqartartut, aatsaat kingorna ilagiinnut isertoqartarluni. Assiliaq taanna ullumikkut aamma atorineqarsinnaavoq.

Danmarkimi inuiaqatigiinni feltit amerlapput inuit symbol-itut sakkulersorlutik imminnut naapittarfiat. Immikkut nunalerineq, pinngortitaq, assigiinngisitaarneq, klima aammalu aqutsineq akornanni tamanna erserpoq. Ataatsimiinnerit sukkasuumik inissiffissarsiorneritut pisarput: aappaa imminut illersorluni, aappaa pasilliisarluni, tamarmik piareersarsimagamik.

Kisianni naapinneq fælledimut nutaamut nuunneqaraangat, tikeraartitsineq
allaanerusoq aqutigalugu tigummineqaraangat, arlaannik
allanngortoqarsinnaavoq. Kissassuseq apparsinnaavoq. Nuna ataatsimut
pingajuattut inissisinnaavoq. Takuneqarsinnaasoq ideologimit siulliulluni. Inuit
paasilersinnaavaat nunami ataatsimiillutik.

15

Citizen science ataatsimut toqqavittut

[illegible]

immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut immikkut
immikkut immikkut immikkut ataasiakkaanik immikkut
ilisimasaqartunngortitsineq pinnagu, kisianni amerlanernit
atuarneqarsinnaasumik felti pilersillugu.

Inuit ataatsimoorlutik sumiiffik malinnaaffigissagunik — nuna, imeq, naasut ineriartorneri, assigiinngisitaarneq, mikroskopiskimik allannguutit, atugarissaarneq — taava ataatsimut toqqavik pilersarpoq, tamarsuarmik isummamut ataatsimut isumaqatigiissuteqartoqarnissaa sioqqullugu.

Citizen science paasissutissanik katersuineruinnaangilaq. Aamma demokratiskimik eqqummaarissuseruvoq. Periuseq, tassani inuit assigiinngitsut suliap qanoq ingerlanera pillugu ataatsimoorlutik malinnaasinnaallutik, imminnut pillugu eqqarsaatiminnik kisiat pinnagit.

Aallartiffissatut pitsaasuvoq, tassami atorneqarsinnaasoq,
aalajangiiffigineqarsinnaasoq aammalu ataqqinartumik aaggissuussaasoq.

Penguin Economics: kaaviaarney, nutarterineq aammalu nammakkerneqarsinnaasumik agguataarineq

Felti taamatut ittoq minguitsuullunilu attanneqarsinnaassappat,
anigaasaqarneq aamma minguitsuussusilimmik eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Tassani Penguin Economics-ip logikia pingaaruteqarpoq: katersineq pinnagu
kaaviaartitsineq, nungusarneq pinnagu nutarterineq, toqqortumik artukkiineq
pinnagu nammaqatigiinneq.

- Suliaq pitsaasoq amerlasooq ikittunit nammagassaqartinneqartarluni
aserortarpoq.
- Idealismi amerlasooq anigaasaqarnikkut ingerlaarfissaarulluni
kipisittarpoq.
- Ataatsimoornerit amerlasuut equngalersarput, ilaasa tamarmik
tunniussillutik, allanilu atuisinnaallutik.

Taamaattumik Den Nye Fælled-imi anigaasaqarneq inuunermik illersuinertut
eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Amigartooruteqanngitsumik annertusititsineq
pinnagu, kisianni inuuffigineqarsinnaanermut tunngasutut.

Folkekirki nutaami ankerinstitution-itut

Folkekirki ullumikkut immikkut ittumik pisinnaasaqarsinnaavoq.

- kulturikkut oqaluttuarisaanermut kisimi tunnganngilaq
- pisortat allaffissornerannut kisimi tunnganngilaq

— upperisarsiornikkut sullissinermut kisimi tunnganngilaq

Suliffeqarfiit ikittuinnaat ilagaat, suli najukkani inissisimasog, ritualeqartoq, oqaluttuarisaanermik tigumminnittuusoq, ammasog aammalu tikeraartitsisinnaasog ataatsikkut. Folkekirkip nammineq paasissutissiissutigaa sulisut 12.000-init amerlanerusut aammalu kajumissutsimik sulisartut amerlasuut peqatigalugit sulisoqarluni.

Folkekirki tikeraartitsinermut pisinnaasaminut itinerusumik appakaappat, nutaamik ankerinstitution-itut inissisimasinnaavoq: qulaani inissisimaffimmik takujuminaappallaarluni pinnani, kisianni najuunnermik tatiginartumillu. Oqaatsinik amerlanerusunik saqqummiinnermit annikinnerusumik pituttorsimalluni, nipaatsumikinnermut, kaajallannerup ilusianut, nunamut aammalu ataatsimoorlutik suliaqarnernut ammanerulluni.

Konfirmandit oqaluffimmi unnuillutik, tassani inimi ro, toqqissisimaneq aammalu tatiginninneq misigisinnaagaangamik, tamanna tikkuussivoq oqaluffik suli qanoq inissisimasinnaanersog. Oqaatsinut aammalu ritualinut sumiiffinnaanngilaq, aammali sumiiffik tigumminnittuusoq. Taamatut inissaqartitsineq symbol-iinnaanngilaq. Aamma inuttut aammalu naleqqussarnermut tunngatillugu piviusumik atuuttuuvog. Piffissami kissattorujussuarmi, eqqissiviilliortumi aammalu kamassimaarnermik imalimmi tamanna inuiaqatigiinnut immikkut pingaaruteqartumik pisinnaasaqarfiuvog.

Suliniutit amerlasuut avatangiisinut, inuiaqatigiinnut aammalu suliffeqarfinnut tunngasut aliasunnerup inissaqartinneqannginneranik ajornartorsiuteqarput.

- aliasunneq nammineerluni sanngiissutitut isigineqartarpoq
- aliasunneq ilaanni suliassat “pingaarnerusut” akornanni unitsinneqartutut paasineqartarpoq
- kisianni aliasunneq aamma iluarsiiisuteqarnermut ilaanngilaq pinngitsoorneqarsinnaasoq

Inuit, najukkani inuiaqatigiinneq aammalu suliffeqarfiit sivisuumik artorsarneqaraangata, akkerliissutit kisimik pilersinneqanngillat. Aamma katersuuttumik aliasunneq pilersarpoq.

Report 02 — *The Correction Loop: AI Governance as Living Practice* tikkuarpaa “lament as infrastructure” ingerlatsinermi nammineq pingaaruteqartoq. Iluarsiiissutit ingerlaqqinneqanngippata, kingorna ajoqusiinerit, tatiginninnerup nungujartornera aammalu inuttut artukkiineq annertusiartortarput.

Folkekirki avatangiisinik allanngortitsinermi, uumassusilimmik nunami aammalu eqqissimasumik suleqatigiinnermi tigummisuussaguni, aamma aliasunnermut inissaqartitsisinnaasariaqarpoq. Oqalugiarneq pillugu pinnani, kisianni inuit anersaarsinnaallutik, qiasinnaallutik, nipaatumikissinnaallutik aammalu ataatsimoorlutik annaasaqarnermik nalaataqarnermikittumillu najuussinnaaffiattut.

Aliasunneq iliuuseqarnermut akkerliunngilaq. Aliasunneq iliuutsinik ilumoortunerulersitsisarpoq.

- Taamaattumik Den Nye Fæled arriitsumik ingerlaarnissamut inissaqassaaq
 - nipaatumikinnermut inissaqassaaq
 - qianissamut inissaqassaaq
 - anersaartorfiuvoq
 - aammalu inuit naatitsineq pillugit kisimik naapiffiussanani, kisianni aamma annaasaqarsimanerup nalaataqarneranik ataatsimoorfusinnaassaaq
-

19

The Sacred monopol-eqarani: oqaluffiup nunaani felti ammasoq

Allakkami matumani pingaaruteqartoq tassaavoq Den Nye Fæled upperisarsiornermik ataasiinnarmik piginnittuunertut eqqarsaatigineqanngimmat.

Tamanna isumaqanngilaq felti anersaaqarnermik, itinerusumik imaluunniit illernartumik imaqanngitsoq. Aamma isumaqanngilaq upperisaq peerneqassasoq. Isumaqarpoq felti ataasiinnarmik qanoq paasineqarnissaanut matuneqassanngitsoq.

Inuiaqatigiinni sumiiffiit pisariaqarput, tassani upperisarsiortut upperisarsiunngitsullu ataatsimut nunami naapissinnaallutik, ataaseq allarpassuarnik nungutitsinngikkaluarluni.

The sacred matumuuna dogmimut kisimi tunnganngilaq. Tikkuussivoq suna sernissorneqassanersoq, tassami inuunermik tigummisuummat. Tamanna

nunaasinnaavoq. Inuit killissaat pisinnaavoq. Aliasunneqarsinnaavoq.
Nipaatsumikinneqarsinnaavoq. Ataatsimut inissaq, tassani ataqqinninneq,
ingerlaarneq aammalu najuussimaneq innarlerneqanngitsumik
inissinneqarsinnaallutik.

Illernarteq taamaattumik ataasiinnarmik pigineqarsinnaanngilaq.
Naapinneqarsinnaavoq, avitseqatigiissutigineqarsinnaavoq aammalu
assigiinngitsunik periaaseqarluni atorneqarsinnaavoq, taamaaliornikkullu felti
imaaruteqarani ingerlaqqissinnaalluni.

Hold space aamma tikkuussivoq tikeraartitsinermut immikkut pisinnaasamut:
ataatsimiititsinerinnaq pinnani, kisianni inuit najuunnissaannut
piumasaqaataasut illersorlugit — ingerlaannaq nassuiarneqannginnissaannut,
eqqartuunneqannginnissaannut, imaluunniit pinngitsaaliinikkut
aallartinneqannginnissaannut.

20

Pilot-spor

Assistens Kirkegård-imi Dan Turèll-ip qabriaanut kuglepen-it
ikkunneqartarput. Tamanna qinnutigineqanngilaq. Tamanna aqunneqanngilaq.
Kisianni asanninneq ilaanni taamatut ilusilersortarpoq: qanittumik,
nipaatsumik aammalu ulluinnarni poesiartut.

Immaqa tassaniippoq sanctuary qanoq isumaqarnersoq pillugu assiliaq
qaninnerpaaq: sumiiffik, tassani pinngortitaq, kulturi aammalu inuunerup
nammineq piviusua ataatsikkut inissinneqarsinnaallutik — ataasiakkaanut,
kisianni aamma ataatsimut feltimut.

Den Nye Fæled tassannga aallartissinnaavoq.

Allagaq una aalajangersimasunik siullerpaamik alloriarfissanik tikkuussissappat, uku eqqarsaatigineqarsinnaapput:

PILOTSPOR 1

Helsingør-imi oqaloqatigiinneq. Helsingør aallartiffissatut naleqquppoq, tassami avatangiisinik allanngortitsineq tassani sulisarsarilluinnarmat, aammalu stift-imi aqutsisut ilagiit akisussaaffiata aammalu avatangiisit pillugit suliaqarnerup akornanni inissisimammata.

PILOTSPOR 2

Sognerut qanittumik misileraaneq. Ilagiit nunaataannik mikisumik ingerlatsiffik siulleq atorineqarsinnaavoq: sumiiffik mikisoq, tassani nuna, assigiinngisitaarneq, naapinneq, nipaatsumikinneq aammalu ataatsimoorluni malinnaaneq iluseqalersinnaallutik.

PILOTSPOR 3

Kaajallannerit aammalu feltholdelse. Pinngortitami naapeqatigiinnerit kisiisa pinnagit, kisianni aamma kaajallattumik inissaqartitsineq, tassani palasit, innuttaasut, inuusuttut, nunalerisut, ilinniartitsisut, qimaasut imaluunniit allat ataatsimiillutik ingerlaannaq aaqqiissutissanik tunniussinissaq piumasaqaatigalugu pinnagit.

PILOTSPOR 4

Citizen science aammalu ataatsimoorluni dokumentation.

Malinnaanermut periaaseq ajornanngitsoq felti ersarissumik aammalu

ilinniarfiusumik ineriartortissinnaavaa, oqimaappallaanngitsumik.

PILOTSPOR 5

Regenerativ fredspraksis. Food forest-it assingusut, assigiinngisitaarfiit, ataatsimoorluni naatitsineq aammalu paarineqarsinnaaneq eqqissinermut konkret arkitekturitut atorineqarsinnaapput.

21

Killiliinerit aammalu aarlerinartorsiutit

Allagaq una aarlerinartorsiutitut matoqqanngilaq.

- aarlerinartoqarsinnaavoq felti ersarippallaarnani naleqqussarneqarsinnaajunnaarsinnaasoq
- aarlerinartoqarsinnaavoq ilagiinnut attuumassutillit tamanna ammapallaarnerusutut misigissagaat
- aarlerinartoqarsinnaavoq ilagiinnut attuumassuteqanngitsut tamanna ilagiinnut qanippallaartutut misigissagaat
- aarlerinartoqarsinnaavoq prestige, branding imaluunniit “capture” atorlugu immikkut iluaquteqarfiginiarneqartoq
- aarlerinartoqarsinnaavoq periutsit pisoqqat oqaatsit nutaat atorlugit uteqqissasut

Taamaattumik tamarmi mikisumik, eqqissisimasumik aammalu oqaluttuarisinnaasamik aallartinneqartariaqarpoq. Kinaluunniit sukkasuumik

isumaqatigilerneqarnissaa piumasaqaataassanngilaq. Arlaannaalluunniit
nammassinnaasaminik qaangerlugu ineriartortinneqassanngilaq.

*Guld siulliullugu, kingorna blomstring. Sorlaat siulliullugit,
kingorna quillersat. Felti siulliullugu, kingorna skala.*

22

Oqaloqatigiinnermut, pilot-imut aammalu ataatsimoorluni misissuinnermut qaaqqusissut

Allagaq una teologiimik allanngortitsinissamik piumasaqaataanngilaq.
Partipolitikkikkut program-iunngilaq. Suliniutip naammassillugu
pilersaarusiorneqarsimasup akissutissartallit saqqummiunneqarnerannik
imaqanngilaq.

Qaaqqusissutaavoq.

- oqaloqatigiinnermut qaaqqusissut
- misissuineq, folkekirki piffissami matumani itinerusumik
tikeraartitsinnermut pisinnaasamik tigummisinnaanersoq pillugu
qaaqqusissut
- pilotinik mikisunik, najukkamiittunik aammalu ilinniarfiusunik
misiliinnermut qaaqqusissut
- nunap, ingerlaarnerup, aliasunnerup, nipaatumikissinnaanerup,
malinnaanerup aammalu eqqissisimasumik peqateqatigiinnerup ataatsimut

feltime iluseqalersinnissaannut qaaqqusissut

Allagaq una folkekirkip maannakkut ammasuuneranut ilumoortumik oqaaseqarpat, alloriarneq tulleg angisuumik programmiliinissaq pinnani tassaavoq oqaloqatigiinneq. Tusarnaarneq. Misileraaneq. Fælle siulleq.

23

Naggasiut: sumiiffimmik nutaamik tigumminninnissamut qaaqqusissut

Allagaq una folkekirkimut qanoq issanersoq pillugu peqqussutitut allataannngilaq.

Ammasogarnerali pioreersoq tikkuarlugu allataavoq.

- nunamut ammasogartoq
- tikeraartitsinnermut ammasogartoq
- nipaatsumikinnermut ammasogartoq
- ataatsimut toqqavimmut ammasogartoq
- uumassusilimmut akisussaaffeqarnerup ammasuutigineqarnera
- aammalu inuit periutsit pisoqqat tiguneqarnagit ataatsimoorlutik naapeqatigiissinnaanerannut inissaqartitsineq

Danmarkimi folkekirkki tamarmik aaqqiissinnaannngilaq. Kisianni immaqa sumiiffimmik tigummisuuvoq, tassani annertunerusumik aallartittoqarsinnaalluni.

Sumiiffik taanna Den Nye Fælleð-iusinnaavoq.

- systemitut pinnani
- slogan-itut pinnani
- pilersaarutitut pinngitsaaliissutitut pinnani
- kisianni feltitut minguitsoq

Felti, tassani nuna, rituali, inoqatiminik asanninneq, citizen science, assigiinngisitaarneq, eqqissinermut sulineq, commons, aliasunneq, the sacred aammalu inuttut naleqassuseq sanileriissillugit inissinneqarsinnaallutik, ideologi ataatsimut akuleruteqqanagit.

Felti, tassani inuit inuittut takkussinnaapput. Role-nngunnginneranni. Akerleriinnginneranni. Oqaaseqaataannannginneranni.

Folkekirkki taamaattumik feltrimik tigummissussanngorpat, tamanna avatangiisinut tunngasunik iliuuserinnaassanngilaq. Aamma inuiaqatigiinnut itinerusumik iliuuseqarnerussaaq: eqqissisimasumik, nunamut attuumassutilimmik aammalu piffissamut nammineq allatut akissuteqartumik.

QANOQ INNERSUUSSUTIGINEQARSINNAAVA

Engberg, L. A. (2026). *Den Nye Fælled: Kalaallit Nunaanni Danmarkimiillu naalagaaffeqatigiinnermi folkekirkki avatangiisinik allanngortitsinermi, nunap uumassusillip paarinerani, commons-inik, aliasunnermik aammalu eqqissisimasumik ataatsimoorussilluni pilersitsinermi qanoq inissisimasinnaanera pillugu green paper*. Green Papers: Notes Toward Planetary Guardianship (Kalaallisut working translation, March 2026). Planetary Guardians. CC BY 4.0.

NAJOQQUTASSAT

- Folkekirken. Statistik om folkekirken: medlemstal pr. 1. januar 2026.
- Folkekirkens Grønne Omstilling. Baggrund, fokusområder og praksisfelter.
- Helsingør Stift. Materiale om grønt stift, lokal forankring og grøn omstilling.
- Folkekirken. Organisationsbeskrivelser om medarbejdere og frivillige.
- Folkekirken. Materiale om bispemøde med Grønland på dagsordenen i 2026.
- Ostrom, E. (1990). *Governing the Commons*.
- Ostrom, V. (1972/1999 m.fl.). Arbejder om polycentrisk governance.
- Engberg, L. A. Interne reports og working papers, herunder Penguin Dashboard og Water Into Dry Riverbeds.